

slag om overordentlige Bevillinger til Befæstningsvæsenet, og dette gjør allerede en meget bestemt Forskjel, men Flertallets Plan afviger ikke væsentligt fra Regjeringens Plan. Der er tillige nogle andre mindre Forskjelligheder, som jeg senere skal komme til, naar jeg har set en lille Smule paa Planen selv. Der har under vore Debatter været en stor Meningsulighed om, hvorledes egentlig Forsvaret omkring i Landet skulde baseres. Nogle have været af den Anskuelse, at man skulde sprede Forsvaret saameget som mulig, medens Andre have sluttet sig til den Anskuelse, at man skulde søge at koncentrere det paa et eller andet Sted i Landet. Forslaget om saaledes at sprede Forsvaret over hver enkelt Del af Landet, at baade den jydsk Halv, Fyen og Sjælland kunde siges at blive lige beslagtige i Forsvaret, er bygget paa en Anskuelse, som jeg tror har havt Tilhæng hos mange ærede Medlemmer her i denne Forsamling, og navnlig hos den største Del af de ærede Medlemmer, der udgjøre Flertallet, naar det kommer til Afstemning. Den anden Anskuelse, at man skal søge at koncentrere Forsvaret, og da navnlig paa Sjælland, er en Anskuelse, som maaste snarere har været udtalt fra den Side af Salen, med hvilken jeg pleier at stemme; men kan man da nu ikke sige, at der gennem Betænkningen er gjort et meget væsentligt Skridt fremad derved, at Udvalgets Flertal — og, som jeg antager, derigennem hele den øvrige Del af det store Flertal her i denne Sal — er kommet til den Anskuelse, at det, hvorpaa det væsentlig kommer an ved Ordningen af vort Forsvarsvæsen og Befæstningsvæsen, er at koncentrere Styrken saaledes, at vi i Tilfælde af Krig saa hurtig som mulig kunne samle den største mulige Styrke paa Sjælland, for derefter at forsvare denne og de enkelte Punkter paa den, saalænge det er os nogenlunde muligt? Det forekommer mig, at der ved den fra Udvalgets Flertal fremkomne bestemte Udtalelse derom allerede er vundet overordentlig Meget til Opnaaelsen af en Basis for en fremtidig Overenskomst. Det næste Spørgsmaal gjælder Maaden, hvorpaa Sjælland i sidste Dieblit skal forsvares. Det kan ikke negtes, at der til denne Os Forsvar hører to Momenter, idet man nemlig for det Første maa søge at hindre, at den fjendtlige Styrke kommer iland, og dernæst, naar den er kommen iland maa hindre den i at sætte sig i Besiddelse af hele Den. Der er fra Regjeringens Side forelagt Forslag, som gaa i Retning af at opnaa en Forbindelse mellem Landsdelene paa en saadan Maade, at Styrken kan koncentreres saa hurtig som mulig i Tilfælde af en opkommende Krig, hvorimod det andet Moment, jeg omtalte, er ubeladt af Regjeringen, i det Mindste foreløbig. Ogsaa Flertallets Forslag gaar ud paa at styrke Forsvaret af Sjælland i første Linie, medens det derhos, ligesom Regjeringens Forslag — maaste dog mindre foreløbig — ubelader det

Moment, der vedrører Forsvaret i anden Linie. Naar der er Tale om en Plan for Forsvarsvæsenet, er jeg naturligvis med til at ønske en saadan fremsat, inden vi gaa ind paa en endelig Ordning; men jeg tror dog at turde sige, at jeg afviger Noget fra flere ærede Medlemmer i Udvalget med Hensyn til Fordringerne til en saadan Plan. Jeg for mit Vedkommende kunde nemlig ønske at se en saadan Plan fremsat i sine store Hovedtræk, for at dens Udførelse deraf snarest mulig kunde paabegyndes, idet vi, hvis vi ikke mægte strax at udføre Planen fuldstændig, kunne udskyde til en senere Tid at tage Bestemmelse om, hvorledes det Følgende skal være. Dette forekommer mig at være omtrent den samme Tanke, som er kommen frem i Regjeringsforslaget. Jeg ønsker, at vi her maa enes — og enes snart — om i det Mindste at begynde, og det er, ledet af dette overordentlig varme Ønske hos mig, at jeg søger at fremdrage de for mig gunstigste Sider ved Flertallets Forslag. Forsvaret i anden Linie er Forsvaret af Den, efter at Fjenden er kommen i Land, og dertil hører ganske vist et befæstet Punkt. Nu siger det ærede Flertal, at det vil betragte Sjælland som en Fæstning, hvorimod Mindretallet ønsker en Befæstning paa Sjælland og altsaa betragter Sjælland som den sidste Kampplads, men derimod ikke som en Fæstning. Jeg tror imidlertid ikke, at der egentlig er nogen stor Forskjel mellem Flertallets og Mindretallets Anskuelser om dette Punkt. Naar Flertallet har kaldet Sjælland en Fæstning, er dette Ord her vistnok ikke taget i den Betydning, at Flertallet skulde mene, at hele Sjælland skulde omgives med Volde og Grave, med Ceneinte osv.; Meningen har ikke været, at hele Den skulde betragtes som en Fæstning, men kun, at den skulde betragtes som det sidste Retraitepunkt for Danmarks Forsvar. Naar det ærede Flertal har sagt, at Kjøbenhavn skulde ligge som en aaben By, tror jeg heller ikke — mulig tager jeg feil, men den ærede Ordfører kan da oplyse mig derom — at Meningen dermed er den, at der ikke paa Sjælland skulde være et befæstet Sted, hvortil Hæren kunde trekke sig tilbage og forsvare sig til sidste Mand; men Sagen er vistnok den, at Flertallet ønsker at holde det Spørgsmaal aabent, hvorvidt det befæstede Sted skal være Kjøbenhavn eller et andet Punkt paa Sjælland. Kommer man til det Resultat, at det bør være Kjøbenhavn, vil Flertallet vistnok frasælbe sit Forlangende om, at Kjøbenhavn skal være en aaben By; men kommer man derimod til, at det befæstede Punkt bør ligge et andet Sted paa Sjælland, vil det lade Kjøbenhavn ligge som en aaben By, og Kjøbenhavn vilde da ingenlunde være den eneste Hovedstad i Europa, der ikke var befæstet, idet det kun er rent undtagelsesvis, at Saadant finder Sted. Efter de Betragtninger, jeg har anstillet, er jeg kommen til det Resultat, at jeg maa anse